

π. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΠΑΠΑΘΕΟΔΩΡΟΥ

Πρωτοπρεσβυτέρου

Η ΘΕΟΜΗΤΩΡ

ΕΙΣ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑΝ, ΤΗΝ ΠΙΣΤΙΝ, ΤΗΝ ΛΑΤΡΕΙΑΝ

ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΚΟΙΜΗΣΕΩΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ
ΣΥΝ. ΕΛΕΥΘ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ

ΑΘΗΝΑΙ 2002

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελ.
Πρόλογος	9

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄

1. Ὁ ἰδιωτικὸς βίος τῆς Θεομήτορος	15
2. Οἱ γεννήτορες τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου	17
3. Ἡ γέννησις τῆς Θεοτόκου καὶ τὸ ὄνομα αὐτῆς	21
4. Ἡ εἴσοδος τῆς Θεοτόκου εἰς τὸν Ναὸν καὶ ἡ δωδεκαετής παραμονὴ τῆς.	24
5. Ἡ μνηστεία τῆς Παρθένου Μαρίας. Ποῖος ὁ σκοπός.	28

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β΄

1. Ὁ Εὐαγγελισμὸς τῆς Θεοτόκου	33
α. Ἡ Θεομήτωρ ἐπισκέπτεται τὴν Ἐλισάβετ	36
β. Ἐπιστροφή τῆς Θεομήτορος εἰς Ναζαρέτ. Ἐπίσκεψις Ἀγγέλου εἰς τὸν Ἰωσήφ	39
2. Ἡ γέννησις τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.	41
3. Τὸ ἀειπάρθενον τῆς Θεοτόκου.	45
4. Ὁ χαρακτήρ καὶ ἡ ὠραιότης τῆς Θεομήτορος	49
5. Τί συμβολίζουν οἱ τρεῖς ἀστέρες πού φέρουν οἱ εἰκόνες τῆς Θεομήτορος.	51
6. Ἡ Ὑπαπαντὴ τοῦ Κυρίου	52
7. Ἡ ὑπὸ τῶν Μάγων προσκύνησις τοῦ Σωτῆρος	54

8. Ἡ φυγή τοῦ Ἰησοῦ μετὰ τῆς Μητρὸς του εἰς τὴν Αἴγυπτον	57
9. Ἡ ἐπιστροφή τοῦ Ἰησοῦ ἐξ Αἰγύπτου	60
10. Ὁ δωδεκαετής Ἰησοῦς εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα	63
11. Ἡ Θεομήτωρ ὑπόδειγμα οἰκοκυρᾶς	66
12. Ὁ Ἰησοῦς καὶ τὸ κοσμοσωτήριο ἔργον του	69
α. Τὸ θαῦμα ἐν Κανᾶ	71

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ΄

1. Ἡ Θεοτόκος ἐμπρὸς εἰς τὸν Ἐσταυρωμένον Ἰησοῦν	77
α. Ἡ Θεοτόκος ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου	83
β. Ἡ χαρὰ τῆς Θεομήτορος διὰ τὸν Ἀναστημένον καὶ Ἀναληφθέντα Υἱὸν τῆς	85
2. Αἱ γονυκλισίαι, προσευχαί καὶ δεήσεις τῆς Θεοτόκου	91
3. Τὰ πρό τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου συμβάντα	93

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ΄

1. Ἡ Κοίμησις τῆς Θεοτόκου	99
α. Ἡ ἐκφορά τοῦ θείου σώματος τῆς Θεοτόκου πρὸς ταφὴν	101
β. Ἡ ἐμφάνισις τῆς Θεοτόκου εἰς τοὺς Ἀποστόλους	105
2. Ὁ ὑπὸ τῶν ἐπιστημόνων ἀποδιδόμενος σεβασμὸς εἰς τὴν Θεομήτορα	107
α. Ὁ κατ' ἐξοχὴν ὕμνος	109
3. Αἱ πρὸς τιμὴν τῆς Θεοτόκου ἀφιερωμένα ἑορταί	110
α. Ἀκολουθία ψαλλόμεναι εἰς τὰς ἑορτάς τῆς Θεοτόκου	111
Ἐπίλογος	115
Βιβλιογραφία	117

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Τὸ ἱερόν πρόσωπον τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, τῆς Μητέρας τοῦ Θεοῦ καὶ Μητέρας ὄλων τῶν χριστιανῶν, τὸ ὁποῖον ὑμνεῖται ἀπὸ χεῖλη Ἀγγέλων καὶ ἀνθρώπων, ὑπῆρξεν ἀνεκαθεν σεβαστόν καὶ ἄξιον πάσης τιμῆς καὶ προσκυνήσεως, ἰδιαιτέρως εἰς τὴν Ἀνατολήν.

Κατὰ καιροῦς, ἐγράφησαν ἄπειρα βιβλία μὲ σκοπὸν νὰ σκιαγραφήσουν τὸ ἱερόν πρόσωπον τῆς Θεομήτορος καὶ νὰ ἐξυμνήσουν τὸ μεγαλεῖον καὶ τὴν δόξαν αὐτῆς. Ἐγράφησαν ὁμως καὶ βιβλία ἐχθρικά, πού θέλησαν νὰ σπιλώσουν τὸ ὑπὲρ πᾶν ὄνομα μεταξὺ τῶν γυναικείων ὀνομάτων τῆς Παλαιᾶς καὶ τῆς Καινῆς Διαθήκης. Ὅνομα πού ἐπαιξε σημαντικώτατον ρόλον διὰ τὴν σωτηρίαν τῆς ἀνθρωπότητος.

Παρά τὰς προσπάθειάς των, ὄχι μόνον δὲν ἠμπούσαν νὰ ἐπιτύχουν κάτι, ἀλλὰ ἔδωσαν τὴν ἀφορμὴν νὰ γραφοῦν ἀκόμη περισσότερα βιβλία διὰ τὸ ὑπέρλαμπρον πρόσωπον τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, καὶ νὰ ἀποδοθοῦν εἰς αὐτὴν περισσότεραι τιμαὶ καὶ νὰ ὑμνηθῇ τὸ ὄνομα τῆς ἀπὸ ὑμνογράφους καὶ ποιητὰς, ἀπὸ ἐπιστήμονας ἀληθινούς καὶ συνετοὺς κάθε κλάδου ἐπιστήμης, Θεολόγους, Ρήτορας, Φιλολόγους, Μαθηματικούς, Ἀστρονόμους, Μηχανικούς, Φυσικούς κ.λπ. Ἐκαστος ἐξ αὐτῶν ἀπέδωσε ξεχωριστοὺς χαρακτηρισμούς, ὅπως ἤρμοζε πράγματι εἰς τὸ ἱερόν πρόσωπον τῆς Θεομήτορος. Καὶ εἶναι ἄξιον λό-

γου πώς άνθρωποι ασχολούμενοι με τά έπιστημονικά φαινόμενα αποδίδουν μετά σεβασμού τοιούτους χαρακτηρισμούς εις τό υπέρλαμπρον πρόσωπον τής Θεομήτορος.

Εις τό πλήθος τών βιβλίων πού έχουν γραφή διά τό πρόσωπον τής Θεομήτορος, τί έπιπλέον θά ήμποροῦσε κανείς νά προσθέσει; Έν τούτοις πολλοί έπιθυμοῦν νά γράψουν καί νά ύμνήσουν μέ τήν πτωχήν πένναν τους τό έξάισιον πρόσωπον τής Θεομήτορος, ώθούμενοι από ψυχικήν ανάγκην, εκφράζοντες έτσι τόν σεβασμόν καί τήν αγάπην τους πρὸς τήν Μητέρα τοῦ Κυρίου.

Μία τέτοια παρόρμησις ώθει καί έμέ εις τήν συγγραφήν τοῦ παρόντος βιβλίου, χωρίς νά έχω τήν ιδιότητα τοῦ συγγραφέως ή νά έχω ασχοληθῆ ποτέ μέ τήν συγγραφήν άλλου βιβλίου, εκτός από τήν θεωρίαν συγγραφῆς βιβλίων πού έδιδάχθην εις τό πανεπιστήμιον.

Είναι βεβαίως πολύ δύσκολον νά συνθέσῃ κανείς λόγους καί έγκώμια ή νά περιγράψῃ περιστατικά καί γεγονότα τόσον διά τόν Θεόν ὅσον καί διά τήν Μητέρα τοῦ Θεοῦ. Άλλά καίτοι δύσκολον, ὀδηγοῦμαι εις τήν συγγραφήν αὐτήν βασιζόμενος εις τήν χάριν, τήν βοήθειαν καί τήν δύναμιν τής Μητέρας τοῦ Θεοῦ. Ένθαρρυνόμενος δέ από αὐτήν τήν βοήθειαν τής μόνης Θεοτόκου, τολμῶ μέ τόν βαθμόν τής πίστεώς μου, τής αγάπης μου καί τής εύλάβειάς μου πρὸς τή Μητέρα τοῦ Θεοῦ καί Μητέρα ὄλων μας νά περιγράψω τά περί τήν ζώήν της, τούς γεννήτορας αὐτῆς, τήν γέννησίν της ἔως καί τής μεταστάσεως αὐτῆς εις τούς οὐρανοῦς, ἔχων ὑπ' ὄψιν μου τά στοιχεῖα από τήν Καινήν Διαθήκην, τήν Ίεράν Παράδοσιν, τά βιβλία τών Πατέρων τής Έκκλησίας μας καί άλλα βοηθητικά βιβλία.

Ή προσπάθειά μου είναι νά έξαντλήσω τό θέμα κατά ὀρθόδοξον τρόπον.

Βεβαίως, θά ὑπάρξουν εις τό ἔργον τοῦτο παραλείψεις είτε από ἀβλεψίαν είτε από ἔλλειψιν χώρου. Διά τοῦτο ζητῶ συγγώμην από ὅλους, ιδίως δέ από τήν Παναγίαν Μητέρα τοῦ Κυρίου μας.

Ἀθήναι, 25 Μαρτίου 2002
Έορτή τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τής Θεοτόκου
Ἰο πονήσας
Πρωτοπρεσβ. Κων. Παπαθεοδώρου

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄

1. Ο ΙΔΙΩΤΙΚΟΣ ΒΙΟΣ ΤΗΣ ΘΕΟΜΗΤΟΡΟΣ
2. ΟΙ ΓΕΝΝΗΤΟΡΕΣ ΤΗΣ ΥΠΕΡΑΓΙΑΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ
3. Η ΓΕΝΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ
ΚΑΙ ΤΟ ΟΝΟΜΑ ΑΥΤΗΣ
4. Η ΕΙΣΟΔΟΣ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΕΙΣ ΤΟΝ ΝΑΟΝ
ΚΑΙ Η ΔΩΔΕΚΑΕΤΗΣ ΠΑΡΑΜΟΝΗ ΤΗΣ
5. Η ΜΝΗΣΤΕΙΑ ΤΗΣ ΠΑΡΘΕΝΟΥ ΜΑΡΙΑΜ.
ΠΟΙΟΣ Ο ΣΚΟΠΟΣ

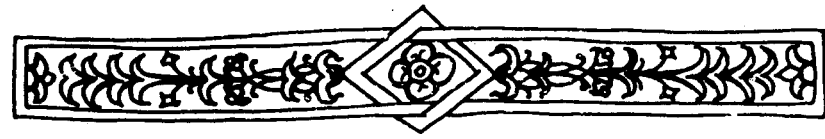
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄

1. Ο ΙΔΙΩΤΙΚΟΣ ΒΙΟΣ ΤΗΣ ΘΕΟΜΗΤΟΡΟΣ

Η Μητέρα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ὡς Θεοτόκος καί Μητέρα τοῦ Φωτός ἀνέκαθεν εἰς τήν συνείδησιν τῆς Ὁρθοδοξίας καί τοῦ Καθολικισμοῦ, κατεῖχεν ἰδιαιτέραν θέσιν ὡς ἡ «τιμιωτέρα τῶν Χερουβείμ καί ἐνδοξοτέρα ἀσυγκρίτως τῶν Σεραφεῖμ», ἐπειδὴ ἔτεκεν ἀδιαφθόρως τόν Θεόν Λόγον, δηλαδή τόν Υἱόν τοῦ Θεοῦ, γεγόμενον ἄνθρωπον ὅμοιον μέ ἡμᾶς χωρίς ἁμαρτίαν (Ἐβρ. δ΄ 15).

Ἐνῶ ἡ Ὑπεραγία Κόρη τῆς Ναζαρέτ τόσον ὑψώθη εἰς τήν συνείδησιν τῶν χριστιανῶν, ὥστε ἀπ' ἀρχῆς νά λογιζεται αὕτη «μακαρία» (Λουκ. ια΄ 27), ἐν τούτοις περί τῆς ζωῆς αὐτῆς, καί κυρίως τῆς ἰδιωτικῆς, τίποτε δέν μᾶς εἶναι γνωστόν ἀπό τὰς Γραφάς, παρά μόνον ἀπό τήν Ἱεράν Παράδοσιν ὀλίγα τινά. Ἔτσι περί τῶν γονέων τῆς καί τῆς παιδικῆς τῆς ἡλικίας ἡ Καινή Διαθήκη οὐδέν λέγει οὔτε ἦτο δυνατόν νά λέγη, ἐφόσον ἄλλα σπουδαιότερα καί μέγιστα γεγονότα τῆς ζωῆς τοῦ Κυρίου μας, λόγω συντομίας, ἀπεσιώπησεν (Ἰωάν. κ΄ 30, κα΄ 25).

Τά κατά τήν παιδικήν ἡλικίαν τῆς Μαρίας γνωρίζομεν ἀπό τήν Ἱεράν Παράδοσιν, ἡ ὁποία διεσώθη εἰς τό λεγό-

2. ΟΙ ΓΕΝΝΗΤΟΡΕΣ ΤΗΣ ΥΠΕΡΑΓΙΑΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ

Ὁ Ἰωακείμ

καί ἡ Ἄννα

Οἱ τῆς Θεομήτορος καί Παρθένου Μαρίας γεννήτορες ἦσαν ὁ Ἰωακείμ καί ἡ Ἄννα, καταγόμενοι κατὰ τὴν παράδοσιν ὁ μὲν Ἰωακείμ ἀπὸ τὴν φυλὴν τοῦ Ἰούδα καί τὴν βασιλικὴν οἰκογένειαν τοῦ Δαβίδ, ἡ δὲ Ἄννα κατήγετο ἀπὸ τὴν ἱερατικὴν φυλὴν τοῦ Λευὶ, κόρη τοῦ ἱερέως Μαθάν καί τῆς γυναικὸς τοῦ Μαρίας (Μ. Ὁρολόγιον, 8 Σε-

μενον Ἀπόκρυφον Εὐαγγέλιον ἢ Πρωτευαγγέλιον τοῦ Ἰακώβου τοῦ Ἀδελφοθέου καὶ πρώτου Ἐπισκόπου Ἱεροσολύμων (Πραξ. ιε' 13 καὶ Γαλ. α' 19), ὅπως τοῦ τό ἀπέδωσαν χριστιανοὶ τινές. Ἡ χριστιανικὴ ὁμως Γραμματολογία παραδέχεται ὅτι τό ὡς ἄνω Πρωτευαγγέλιον εἶναι ἔργον τοῦ 2ου αἰῶνος μ.Χ., ἐνῶ ὁ Ἀδελφόθεος Ἰάκωβος ἐζήσῃ τὸν 1ον αἰῶνα μ.Χ., καὶ ὅτι τό ἔγραψε κάποιος εὐσεβὴς χριστιανός, διὰ νά ἐπισημοποιήσῃ τὴν περί τῆς Θεοτόκου παράδοσιν. Διὰ νά γίνῃ ὁ σκοπὸς τοῦ πιστευτοῦ, ἔβαλε τό ὄνομα τοῦ Ἰακώβου τοῦ Ἀδελφοθέου (Δέρβου Γ., Χριστ. Γραμματολογία, τόμ. Γ', σελ. 421).

Πάρα ταῦτα τό Πρωτευαγγέλιον θεωρεῖται γνησία διὰσωσις τῆς παραδόσεως, διότι ἐκ τούτου ἤντλησαν οἱ Πατέρες τά περί τῆς παιδικῆς ἡλικίας τῆς Θεοτόκου, ἐνῶ τό ἐχρησιμοποίησαν καί οἱ ὑμνογράφοι ὡς πηγὴν ἐμπνεύσεως τῶν ὕμνων, οἱ ὁποῖοι ψάλλονται εἰς τὰς καθιερωθείσας ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας ἑορτὰς τῆς Θεοτόκου καί τῶν γονέων αὐτῆς, ὅπως θά εἶδωμεν κατωτέρω.

πτεμβρίου). Ἐκ τῆς μακαρίας ταύτης δυάδος, ἦτοι τοῦ Ἰωακείμ καί τῆς Ἄννης, ἐγεννήθη ἐξ ἐπαγγελίας ἡ ὑπεραγία Θεοτόκος.

Τό ὄνομα Ἰωακείμ σημαίνει, ὡς Ἑβραϊκόν, «ὁ Θεός φέρει ἡρεμίαν», τό δέ Ἄννα φέρει τήν χάριν. Τό ἐπάγγελμα τοῦ Ἰωακείμ ἦτο ποιμὴν «πλούσιος σφόδρα». Ἡ Ἐκκλησία μας ὀνομάζει ἀμφοτέρους θεοπάτορας καί τοὺς ἐορτάζει εἰς τὰς 9 Σεπτεμβρίου, τοὺς μνημονεῦει δέ εἰς ἐκάστην μεγάλην ἀπόλυσιν τῶν ἱερῶν ἀκολουθιῶν.

Κατά τό Πρωτευαγγέλιον, ὁ Ἰωακείμ καί ἡ Ἄννα ἦσαν προβεβηκότες, δηλ. μεγάλης ἡλικίας, θεοσεβέστατοι, ἐζούσαν μέ δικαιοσύνην καί ἦσαν ἀμεμπτοὶ ἐνώπιον τοῦ Κυρίου. Δέν εἶχον ὅμως τέκνα καί πολύ ἐλυποῦντο δι' αὐτό, διότι ἡ ἀτεκνία διὰ τοὺς Ἰουδαίους ἐθεωρεῖτο ὄνειδος καί θεϊκή τιμωρία. Ὅσοι ἦσαν ἀτεκνοὶ ἐθεωροῦντο ὡς κατώτεροι ἄνθρωποι καί ἐπαιρναν τήν τελευταίαν θέσιν εἰς τήν συναγωγὴν καί εἰς ἄλλας δημοσίας καί ἰδιωτικὰς συναστροφὰς καί συναθροίσεις. Εἰς μίαν ἐορτὴν μάλιστα, ὁ Ἰωακείμ μετὰ τῆς συζύγου του Ἄννης ἔνεκα τῆς μεγάλης θεοσεβείας τοὺς ἐπῆγαν πρῶτοι εἰς τόν Ναόν τοῦ Θεοῦ καί πρῶτοι προσέφερον τὰ πρὸς θυσίαν δῶρα τοὺς, ἀλλὰ ὁ ἱερεὺς ὄχι μόνον δέν ἐδέχθη αὐτὰ ἀλλὰ καί μετὰ περιφρονήσεως ἀπέπεμψεν αὐτούς.

Ἐκ τοῦ γεγονότος τούτου ὁ Ἰωακείμ καί ἡ Ἄννα ἐφυγον διὰ τό σπίτι τοὺς καταλυπημένοι. Ἐκεῖ ὁ Ἰωακείμ λέγει εἰς τήν προσφιλή σύζυγόν του: Ἀγαπητὴ Ἄννα, δέν δύναμαι πλέον νά ὑποφέρω τό ὄνειδος τῆς ἀτεκνίας, διὰ τοῦτο σκέφθηκα ὅπως σύ μὲν διαμείνης εἰς τό σπίτι μας καί μέ τήν ψυχὴν σου καί τήν καρδίαν σου νά κάμνης ὅ,τι εἶναι θεάρεστον ἐνώπιον τοῦ Κυρίου, νά νηστεύσης καί γονατιστὴ νά προσεύχου καί νά παρακαλῆς τόν Θεόν, ὅπως λύση τήν εἰς σέ στείρωσιν καί σου χάριση

καρπὸν κοιλίας· ἐγὼ δέ θά ὑπάγω εἰς τό ἀπέναντι ὄρος καί μέ νηστείας καί προσευχὰς θά παρακαλῶ τόν Θεόν, ὅπως μᾶς δώση τέκνον, τό ὁποῖον θά ἀφιερῶσωμεν εἰς αὐτόν.

Ἀφοῦ ἔμειναν καί οἱ δύο σύμφωνοι, ἐχωρίσθησαν καί ἄρχισαν τὰς νηστείας καί τὰς προσευχὰς, διὰ νά τοὺς δώση ὁ Θεός τέκνον.

Ὁ παντοδύναμος Θεός ἐκάμφθη ἀπὸ τὰς νηστείας καί τὰς μετὰ δακρύων προσευχὰς τοὺς καί ἔπειτα ἀπὸ πολλὰς ἡμέρας ἔστειλε τόν Ἀρχάγγελον Γαβριὴλ πρῶτα εἰς τόν Ἰωακείμ πού ἔμενε εἰς τό ὄρος, εἰπὼν εἰς αὐτόν ὅτι ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Θεοῦ διὰ νά τοῦ ἀναγγεῖλη ὅτι ἡ δέησις του εἰσηκούσθη ἀπὸ τόν Θεόν καί ὅτι ἡ γυναῖκα του θά γεννήσῃ θυγατέρα, ἡ ὁποία ὡς παρθένος θά γεννήσῃ τόν Σωτῆρα τοῦ κόσμου, καί νά ἐγκαταλείψῃ ἀμέσως τό ὄρος καί νά ὑπάγῃ εἰς τόν οἶκον του. Ὁ ἴδιος ὁ Ἀρχάγγελος ἐφάνη καί εἰς τήν σύζυγόν του καί εἶπεν εἰς αὐτὴν τὰ ἴδια λόγια.

Ὁ Ἰωακείμ ὅταν ἐπέστρεψεν εἰς τόν οἶκον του, εὔρε τήν σύζυγόν του χαρούμενη καί μετὰ χαρᾶς μεγάλης τοῦ ἀναγγέλλει τήν ἐμφάνισιν τοῦ Ἀρχαγγέλου Γαβριὴλ· καί οἱ δύο συγκινημένοι καί γεμάτοι ἀπὸ ἀνεκλάλητον χαράν, διηγεῖται ὁ ἕνας εἰς τόν ἄλλον τὰ ὑπὸ τοῦ Ἀγγέλου λεχθέντα.

Τό Μέγα Ὁρολόγιον τῆς Ἐκκλησίας μας σημειώνει: «Καί οὕτω συλλαβοῦσα ἡ Ἄννα ἐκ θείας ἐπαγγελίας, κατὰ τοὺς νόμους τῆς φύσεως, ἤξιώθη γενέσθαι μήτηρ τῆς Μητρὸς τοῦ Κυρίου ἡμῶν». Τό γεγονός αὐτό τῆς συλήψεως τῆς ἁγίας καί θεοπρομήτορος Ἄννης ἐορτάζει ἡ Ἐκκλησία μας, ἀπὸ τοῦ 6ου αἰῶνος πού καθιερώθη ἡ ἐορτή, τήν 9ην Δεκεμβρίου. Τότε ψάλλεται τό παρόν.

Ἀπολυτίκιον

Ἦχος δ΄

«Σήμερον τῆς ἀτεκνίας δεσμά διαλύονται, τοῦ Ἰωακείμ γάρ καί τῆς Ἄννης εἰσακούων Θεός, παρ' ἐλπίδα τεκεῖν αὐτούς, σαφῶς ὑπισχνεῖται (=ὑπόσχεται) θεόπαιδα, ἐξ ἧς αὐτός ἐτέχθη ὁ ἀπερίγραπτος, βροτός (=ἄνθρωπος) γεγονώς, δι' ἀγγέλου κελεύσας βοῆσαι αὐτῇ· Χαῖρε Κεχαριτωμένη, ὁ Κύριος μετά σου».

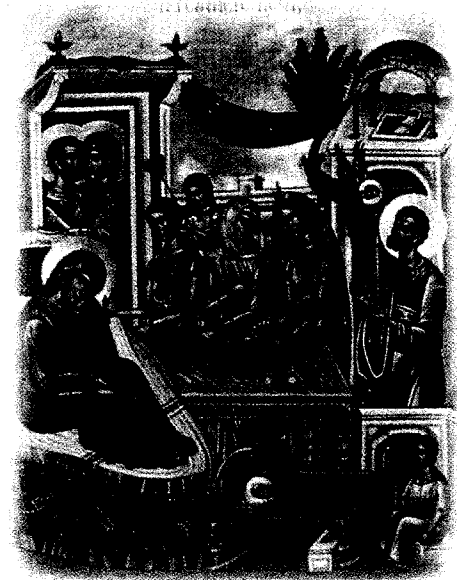
Ἄλλο

Ἦχος β΄

Τῶν δικαίων θεοπατόρων σου, Κύριε, τήν μνήμην ἐορτάζοντες, δι' αὐτῶν σε δυσωποῦμεν, σῶσον τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

3. Η ΓΕΝΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΚΑΙ ΤΟ ΟΝΟΜΑ ΑΥΤΗΣ

Ἡ Γέννησις

τῆς Θεοτόκου

Ο Ἰωακείμ καί ἡ Ἄννα ἦσαν κάτοικοι τῆς Ναζαρέτ τῆς Γαλιλαίας. Ἐκεῖ ἡ Ἄννα μετά ἑννέα μῆνας ἀπό τῆς συλλήψεως, ὅπως τῆς προεῖπεν ὁ Ἄγγελος, ἐγέννησε τήν ἐξ ἐπαγγελίας θυγατέρα τῆς, κατά τό δέκατον ἕκτον πρός τό δέκατον ἑβδομον ἔτος πρό τῆς γεννήσεως τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Εἰς τοὺς Ἑβραίους ὑπῆρχε νομικὴ διάταξις, ἡ ὁποία ὤριζε νὰ δίδεται τὸ ὄνομα εἰς ὅλα τὰ γεννώμενα τέκνα τὴν ὀγδόην ἡμέραν ἀπὸ τῆς γεννήσεώς τους. Διὰ τοῦτο ὁ δίκαιος Ἰωακείμ ἐκάλεσε τὴν ὀγδόην ἡμέραν τοὺς ἱερεῖς τῆς συναγωγῆς, εἰς τὴν ὁποίαν ἀνῆκε, καὶ ὅλους τοὺς συγγενεῖς καὶ φίλους τους καὶ ἔδωκεν εἰς τὴν νεογέννητον θυγατέρα του τὸ ὄνομα Μαριάμ!

Τὸ ἐξαγράμματον ὄνομα Μαριάμ ἔχει πολλὰς σημασίας, διότι ἡ Μαριάμ ἦτο προωρισμένη νὰ γίνῃ νύμφη τοῦ Θεοῦ καὶ μητέρα τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ. Διὰ τοῦτο καὶ ἐδόθη εἰς αὐτὴν ἐκ τοῦ Θεοῦ τὸ ἀρμόζον ὄνομα Μαριάμ!

Ἡ ἀκροστιχίς τοῦ ὀνόματος Μαριάμ εἶναι: «Αὕτη, ρύσεται, ἰοῦ, ἅπαντας, μισοκάλου». Δηλαδή, μόνη αὐτὴ ἡ Μαριάμ, εἶχε προωρισθῆ ὅπως ἐλευθερώσῃ ἡμᾶς ἐκ τοῦ ἰοῦ, δηλαδή τοῦ δηλητηρίου, τοῦ μισοκάλου ὄφρα τοῦ διαβόλου.

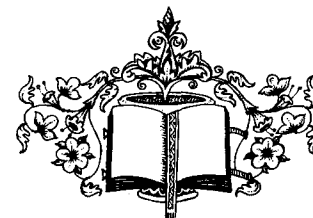
Τὸ ὄνομα Μαριάμ* ἔχει καὶ ἄλλην ἔννοιαν· σημαίνει κυρία καὶ βασίλισσα. Καὶ πράγματι εἶναι Κυρία καὶ Βασίλισσα καὶ Σώτειρα τοῦ σύμπαντος κόσμου, διότι γεννήσασα τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ καὶ Σωτῆρα τοῦ κόσμου, τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, ἔσωσε καὶ σώζει δι' Αὐτοῦ

* Τὸ ὄνομα «Μαριάμ» ἀπὸ τὴν ἐποχὴν τοῦ Μωϋσέως ἦτο ἐνδοξον μεταξὺ τῶν Ἰσραηλιτῶν καὶ ἐδίδοτο κατὰ προτίμησιν εἰς τὰς θυγατέρας τους, πρὸς τιμὴν τῆς ἀδελφῆς τοῦ μεγάλου προφήτου καὶ ἀρχηγοῦ. Εἰς τὴν Παλαιάν Διαθήκην πολλαὶ γυναῖκες φέρουν τὸ ὄνομα αὐτό. Εἰς δὲ τὴν Καινὴν Διαθήκην μόνον ἐξ ἁγίων γυναικῶν. Μία ἡ Μήτηρ τοῦ Κυρίου, δευτέρα ἡ μήτηρ τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Μάρκου, τρίτη ἡ σύζυγος τοῦ Κλεόπα ἢ Κλωπᾶ καὶ ἡ μήτηρ τῶν Ἀποστόλων Ἰωσῆ καὶ Ἰακώβου τοῦ Μικροῦ, τετάρτη ἡ ἀδελφὴ τοῦ Λαζάρου, πέμπτη ἡ Μαγδαληνὴ καὶ ἕκτη κάποια εὐσεβὴς γυναῖκα καὶ καλὴ χριστιανὴ πού κατοικοῦσε εἰς τὴν Ρώμην (Ρωμ. 1στ' 6).

ὅλους τοὺς πιστεύοντας εἰς τὸν υἱὸν τῆς, καὶ τιμῶντας αὐτὴν. Διὰ τοῦτο ἀπὸ τότε καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας μακαρίζουν τὴν Μαριάμ πᾶσαι αἱ γενεαί, διότι ἡ γέννησις αὐτῆς ἔφερε τὴν χαρὰν εἰς ὅλην τὴν οἰκουμένην, ὅπως τοῦτο δηλώνει καὶ τὸ ἀπολυτίκιον, τὸ ὁποῖον ψάλλομεν εἰς τὴν ἑορτὴν τῆς γεννήσεώς της, τὴν 8ην Σεπτεμβρίου.

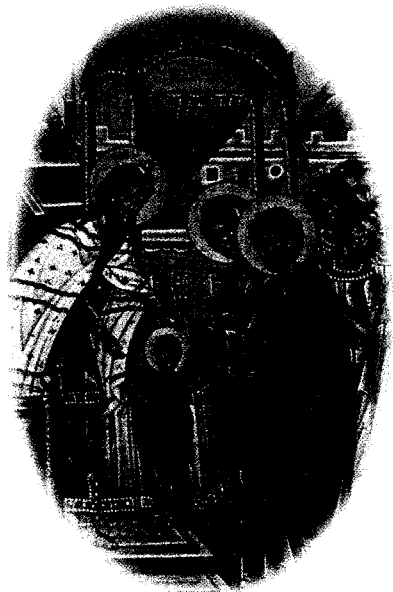
Ἀπολυτίκιον Ἦχος δ'.

«Ἡ γέννησίς σου Θεοτόκε χαρὰν ἐμήνυσε πάσῃ τῇ οἰκουμένῃ· ἐκ σοῦ γάρ ἀνέτειλεν ὁ ἥλιος τῆς δικαιοσύνης, Χριστός ὁ Θεός ἡμῶν καὶ λύσας τὴν κἀράν ἔδωκεν τὴν εὐλογίαν, καὶ καταργήσας τὸν θάνατον, ἔδωρῆσατο ἡμῖν ζωὴν τὴν αἰώνιον».

4. Η ΕΙΣΟΔΟΣ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΕΙΣ ΤΟΝ ΝΑΟΝ ΚΑΙ Η ΔΩΔΕΚΑΕΤΗΣ ΠΑΡΑΜΟΝΗ ΤΗΣ

Τά Εισόδια

τῆς Θεοτόκου

Η θυγατέρα τῶν δικαίων θεοπατόρων Ἰσακίμ καί Ἄννης, ἡ Μαριάμ, ἀφοῦ συμπλήρωσε τό τρίτον ἔτος τῆς ἡλικίας τῆς, τήν παρέλαβον οἱ γονεῖς τῆς καί σύμφωνα μέ τήν υπόσχεσίν τους εἰς τόν Θεόν τήν ὠδήγησαν εἰς τόν Ναόν, ὅπου ἐκεῖ τήν παρέλαβεν ὁ Ἀρχιερεύς καί τήν εἰ-

σῆγαγεν εἰς τό ἐνδότερον τοῦ Ναοῦ, ἦτοι εἰς τά Ἅγια τῶν Ἁγίων. Τήν εἰσοδον τῆς Μαριάμ εἰς τόν Ναόν ἡ Ἐκκλησία μας εορτάζει τήν 21ην Νοεμβρίου. Τότε ψάλλει τό ἐξῆς ὠραῖον Κοντάκιον.

Ἦχος δ'.

«Ὁ καθαρῶτατος ναός τοῦ Σωτῆρος, ἡ πολυτίμητος παστάς καί παρθένος, τό ἱερόν θησαύρισμα τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ, σήμερον εἰσάγεται ἐν τῷ οἴκῳ Κυρίου, τήν χάριν συνεισάγουσα, τήν ἐν Πνεύματι Θείῳ ἦν ἀνυμνοῦσιν ἄγγελοι Θεοῦ αὕτη ὑπάρχει, σκηνή ἐπουράνιος».

Ἡ εἰσοδος εἰς τά Ἅγια τῶν Ἁγίων ἦτο ἀπηγορευμένη εἰς ὅλους, λαϊκοὺς καί κληρικοὺς, καί μόνον εἰς τόν Ἀρχιερέα ἐπετρέπετο μίαν φοράν τό ἔτος καί μετά ἀπό προηγουμένην πρός τόν Θεόν ἐξίλαστήριον θυσίαν. Ἀφοῦ ἡ εἰς τά Ἅγια τῶν Ἁγίων εἰσοδος ἀπηγορεύετο εἰς πάντας, ἄρα οὔτε καί εἰς τήν Μαριάμ ἐπετρέπετο· ἀλλά ἡ Μαριάμ ἦτο ἡ πρό τῶν αἰῶνων προωρισμένη καί ὑπό τῶν προφητῶν προαγγελθεῖσα νά γίνῃ μήτηρ τοῦ ἐνανθρωπήσαντος Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ καί διὰ τοῦτο ὁ Θεός κατὰ θαυμαστόν τρόπον ἐπέτρεψεν εἰς αὐτήν νά εἰσέλθῃ εἰς τά Ἅγια τῶν Ἁγίων.

Τήν εἰς τά Ἅγια τῶν Ἁγίων εἰσοδον τῆς Μαριάμ ἀπεκάλυψεν ὁ Θεός εἰς τόν Ἀρχιερέα Ζαχαρίαν, τόν πατέρα τοῦ Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου, διὰ τοῦ ἐπί τοῦ στήθους αὐτοῦ κρεμασμένου Λογείου* ἡ Ἐφοῦδ καί ἔτσι ἐπέισθησαν οἱ

* Τό Λογεῖον ἡ Ἐφοῦδ εἶναι ὄνομα ἐβραϊκόν πού σημαίνει λύτρωσιν ἢ δηλώνει τά μέλλοντα νά γίνουν. Ἀπετελεῖτο ἀπό χρυσό ὕφασμα μιᾶς σπιθαμῆς μέ μεγάλη τέχνη κατασκευασμένο· εἰς τό μέσον εἶχε ἀστέρα ὀλόχρυσο καί ἐκατέρωθεν αὐτοῦ σμαράγδια. Μεταξὺ δέ τῶν σμαραγδιῶν ὑπῆρχε ἀδάμας, ὁ ὁποῖος

ιερείς καί ὁ λαός, ὅτι ὁ Θεός ἐπιτρέπει τήν εἰς τὰ Ἅγια τῶν Ἀγίων εἰσοδόν τῆς Μαρίας, τῆς θυγατέρας τῶν δικαίων θεοπατόρων Ἰωακείμ καί Ἄννης.

Ὁ Ἀρχιερεύς Ζαχαρίας, ὅταν εἶδε νά εἰσέρχεται εἰς τόν Ναόν ἡ παρθένος Μαρίαμ, ὀδηγηθεῖσα ὑπό τῶν γονέων της, εἶπε πρὸς αὐτήν: «Χαῖρε βασίλισσα τοῦ κόσμου καί ἀνθρώπων· Χαῖρε Παναγία Θεοτόκε, ἡ μήτηρ τοῦ μεγάλου βασιλέως Χριστοῦ· χαῖρε τῶν προφητῶν τό κήρυγμα καί ἡ ἐκπλήρωσις τῶν λόγων αὐτῶν. Αἱ ψυχαί τῶν προφητῶν βλέπουσαι νά εἰσέρχουσαι σήμερον εἰς τόν Ναόν χαίρονται καυχόμεναι δι' ἐσέ. Ὁ Ἡσαΐας Παρθένον σέ ὠνόμασε λέγων: «Ἴδού ἡ Παρθένος ἐν γαστρί ἔξει καί τέξεται υἱόν καί καλέσουσι τό ὄνομα αὐτοῦ Ἐμμανουήλ». Ὁ Ἰεζεκιήλ πύλην σέ προεῖπεν: «Ἡ πύλη αὕτη κεκλεισμένη ἔσται, οὐκ ἀνοιχθήσεται οὐδ' οὐ μή διέλθῃ τις δι' αὐτῆς». Ὁ Δανιήλ ὄρος σέ ἐκάλεσεν. Ὁ Ἰακώβ κλίμακα σέ προεῖδε λέγων: «Καί ἰδοὺ κλίμαξ ἐπεστήρικτο ἐπὶ τῆς γῆς, ἥς ἡ κεφαλή ἀφικνεῖτο εἰς τόν οὐρανόν καί οἱ ἄγγελοι τοῦ Θεοῦ ἀνέβαινον καί κατέβαινον ἐπ' αὐτήν». Ὁ προφητάναξ Δαβὶδ βασίλισσα σέ ἀποκαλεῖ λέγων: «Παρέστη ἡ βασίλισσα ἐκ δεξιῶν σου ἐν ἱματισμῷ διαχρύσῳ περιβεβλημένη πεποικιλμένη». Ὁ Σολομῶν σέ προβλέπει ἀνωτέραν πασῶν τῶν γυναικῶν λέγων: «Πολλάι γυναῖκες ἐποίησαν δύναμιν, σὺ δέ ὑπέρκουσαι καί ὑπερῆρας (=ὑπερεῖχες) πάσας».

Καί ἄλλας πολλές προεικονίσεις καί προφητεύσεις ἀπηύθυνεν ὁ Ἀρχιερεύς Ζαχαρίας πρὸς τήν παρθένον Μαρίαμ. Ἀπευθυνόμενος δέ καί πρὸς τοὺς γεννήτοράς της εἶπεν ὅτι «οὗτοι εἶναι οἱ ὑπό τοῦ ἐν ὑψίστοις Θεοῦ

ἤστραπτε καί ἐξέπεμπεν ἀκτίνας φωτός, ὅταν ὁ Θεός συγκατετίθετο εἰς τό αἴτημα τοῦ ἱερέως, ὁ ὁποῖος τό ἔφερεν εἰς τό στήθος του.

εὐλογημένοι ὡς γεννήσαντες τήν παγκόσμιον εὐλογίαν δι' ἧς θά λυτρωθῶσιν ἐκ τῆς τῶν προπατόρων ἀρᾶ (=κατάρως) πάντα τὰ πέρατα τῆς γῆς».

Ὁ καθαρῶτατος ναός τοῦ Σωτῆρος, τό ταμεῖον τῶν ἀρετῶν καί θησαύρισμα τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ, ἡ πνευματέμφορος Κόρη καί ἐπουράνια Σκηνή, ἡ Μαρίαμ, μέσα εἰς τὰ Ἅγια τῶν Ἀγίων ἐτρέφετο, ὑπηρετεῖτο καί ἐδιδάσκετο ἀπό τόν Ἀρχάγγελον Γαβριήλ καθ' ὅλην τήν δωδεκαετῆ παραμονήν της εἰς τόν Ναόν.

Δι' αὐλοῦ, λοιπόν, καί θείας τροφῆς ἐτρέφετο ὑπό τοῦ Ἀρχαγγέλου Γαβριήλ ἡ Παρθένος Μαρίαμ, ὅπως εἶναι γεγραμμένον:

«Ἐνδον τρέφει σέ Γαβριήλ Ναοῦ Κόρη,
ἤξει δέ μικρόν καί τό χαῖρε σοί λέξων,
βῆ Ἱερὸν Μαρῖη τέμενος παρά εἰκάδι
πρώτη».

Δηλαδή:

«Εἰς τό ἄδυτον τοῦ Ναοῦ σέ τρέφει,
Κόρη, ὁ Γαβριήλ καί θά ἔλθῃ σύντομα
νά σοῦ εἰπῆ καί τό χαῖρε.
Ἐμπῆκε εἰς τόν Ἱερὸν Ναόν ἡ Μαρία
τήν 21ην τοῦ μηνός».

Ζοῦσε εἰς τὰ Ἅγια τῶν Ἀγίων ὡς ἑνσαρκος ἄγγελος καί δέν ἐξῆλθεν ἀπό τόν Ναόν καθ' ὅλον τό διάστημα τῆς δωδεκαετοῦς παραμονῆς της.

Ἀφοῦ συμπλήρωσε δωδεκαετῆ παραμονήν εἰς τὰ Ἅγια τῶν Ἀγίων ἡ Παρθένος Μαρίαμ, θεία ἐντολή ἐξῆλθε τοῦ Ναοῦ εἰς ἡλικίαν δέκα πέντε ἐτῶν. Ἐπειτα ἀπό ὀλίγον χρόνον ἐγένετο ἡ μνηστεία της μετὰ τοῦ τέκτονος (=Ξυλουργοῦ) Ἰωσήφ.

5. Η ΜΝΗΣΤΕΙΑ ΤΗΣ ΠΑΡΘΕΝΟΥ ΜΑΡΙΑΜ. ΠΟΙΟΣ Ο ΣΚΟΠΟΣ

Οταν ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ Ναοῦ ἡ Παρθένης Μαριάμ, μετὰ δωδεκαετῆ παραμονὴν τῆς εἰς αὐτόν, οἱ γονεῖς τῆς Ἰωακείμ καὶ Ἄννα εἶχαν ἀποθάνει καὶ διὰ τὴν νύμφην μὴ μείνη χωρὶς προστασία, ὁ Θεὸς ἐγνώρισε εἰς τοὺς ἱερεῖς τοῦ Ναοῦ διὰ θείων σημείων ὅτι ὀφείλουσαν αὐτοὶ νὰ παραλάβουν τὴν Μαριάμ ὑπὸ τὴν κηδεμονίαν καὶ προστασίαν τους. Ἔνεκα, λοιπόν, τῆς θείας αὐτῆς ἐντολῆς ἐμνήστευσαν τὴν Μαριάμ μετὰ ἄνδρα δίκαιον ὀνόματι Ἰωσήφ, ὅπως ὑπηρετήσῃ οὗτος εἰς τὸ ὑπερφυῆς τῆς Θεῆς Οἰκονομίας μυστήριον.

Εἰς τὴν πρότασιν τῶν ἱερέων νὰ μνηστευθῇ τὴν Μαριάμ ὁ Ἰωσήφ, εἶπεν: «Υἱοὺς ἔχω καὶ πρεσβύτης εἰμί, αὕτη δὲ νεάνις, μήπως περίγελως γένωμαι τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ;». Παιδιά, τοὺς λέγει, ἔχω γιούς καὶ εἶμαι περασμένης ἡλικίας, αὕτη εἶναι μικρὴ κοπέλα, μήπως γίνω περίγελως εἰς τὸν λαόν τοῦ Ἰσραὴλ; Ἀλλὰ ἐπέισθη καὶ παρέλαβε τὴν Μαριάμ ὁ Ἰωσήφ «εἰς τήρησιν», δηλαδή εἰς προστασίαν. Τὴν ἄφησε δὲ εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ τῆς πόλεως Ναζαρέτ καὶ ἀπῆλθεν «εἰς τὰς οἰκοδομὰς αὐτοῦ».

Ὁ Ἰωσήφ, ὁ τῆς Παρθένης Μαριάμ μνηστήρ, κατήγετο ἀπὸ τὸ γένος Δαβὶδ, τοῦ ὁποῦ τὴν γενεαλογίαν περιγράφει ὁ Εὐαγγελιστὴς Ματθαῖος εἰς τὸ πρῶτον κεφάλαιον τοῦ Εὐαγγελίου του. Ἦτο χῆρος, ἄνδρας εὐσεβῆς

καὶ δίκαιος, ὅπως γράφει ἡ Γραφή, κατοικοῦσε εἰς τὴν Ναζαρέτ τῆς Γαλιλαίας καὶ ἐπηγγέλετο τὸν ξυλουργόν διὰ τοῦτο ἔκαλεῖτο καὶ τέκτων.

Τὸ ὄνομα Ἰωσήφ ἐρμηνεύεται «προσθήκη» καὶ «αὐξησις», καθ' ὅτι ὁ Ἰωσήφ προώδευεν εἰς τὸ ἀγαθόν καὶ εἰς τὴν ἐκτέλεσιν καλῶν ἔργων. Ὁ Ἰωσήφ καὶ ἡ Παρθένης Μαριάμ κατήγοντο ἀπὸ τὴν Ναζαρέτ, διὰ τοῦτο καὶ ἐπετράπη εἰς τὸν Ἰωσήφ νὰ μνηστευθῇ τὴν Μαριάμ, ἐπειδὴ δὲν ἐπετρέπετο ἀπὸ ἄλλην χώραν νὰ λαμβάνουν σύζυγον εἰμὴ ἀπὸ τὸν τόπον τῆς ἰδίας καταγωγῆς.

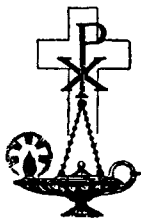
Ὅταν ἐμνηστεύθη τὴν Μαριάμ ὁ Ἰωσήφ ἦτο ἐξήκοντα πέντε ἐτῶν καὶ τοῦτο ἐγένετο διὰ τὴν ὑπηρετήσῃ αὐτὴν εἰς τὸ μέγα τῆς Ἐνσάρκου Οἰκονομίας μυστήριον, ὅπως διὰ τὴν εἰς Αἴγυπτον φυγὴν καὶ ἐπάνοδον ἐξ αὐτῆς κ.λπ. Μετὰ τέσσαρας μῆνας ἀπὸ τῆς μνηστείας αὐτῶν ἐγένετο ὁ Εὐαγγελισμὸς τῆς Παρθένης Μαριάμ ὑπὸ τοῦ Ἀρχαγγέλου Γαβριὴλ. Ὁ Ἰωσήφ ἐζῆσε μέχρι τοῦ δωδεκάτου ἔτους τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, διότι ἕως τότε μνημονεύουν τὸ ὄνομά του οἱ θεῖοι Εὐαγγελισταί.

Ποῖος ὁ σκοπὸς τῆς μνηστείας

Τὸν σκοπὸν τῆς μνηστείας τῆς θεόπαιδος κόρης Μαριάμ μετὰ τοῦ γέροντος Ἰωσήφ περιγράφει εἰς τὴν ἐρμηνείαν τοῦ πρῶτου κεφαλαίου τοῦ κατὰ Λουκᾶν Εὐαγγελίου ὁ Εὐθύμιος ὁ Ζιγαβηνός, ὁ ὁποῖος δανεισθεὶς καὶ ἀπὸ τοὺς Ἁγίους πατέρας λέγει:

«Ἡ Παρθένης Μαριάμ ἐμνηστεύσατο τὸν Ἰωσήφ, ὅπως διαφύγῃ τὴν προσοχὴν τοῦ διαβόλου, διότι ὁ διάβολος γνωρίζων ἐκ τῶν προφητειῶν (αἵτινες ἔλεγον ὅτι ὁ Χριστὸς μέλλει γεννηθῆναι ἐκ κόρης παρθένης καὶ ἄνευ θελήματος ἀνδρός) ἔνεκεν τούτου ὁ διάβολος παρετήρει μετ' ἀκριβείας πᾶσας τὰς παρθένας καὶ ὁποῖαν παρθένον ἤθελεν ἴδῃ ἐν γαστρὶ ἔχουσαν, εἰς ταύτην καταπή-

ξη πάσας τὰς δολεράς αὐτοῦ παγίδας καὶ πάσας τὰς κακοτεχνίας αὐτοῦ, ὅπως μὴ πιστευθῇ ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων ὁ ὑπ' αὐτῆς γεννηθεὶς Υἱὸς τοῦ Θεοῦ. Διὰ τοῦτο ἠυδόκησεν ὁ Θεός, ὅπως ἢ εἰς κατοικητήριον αὐτοῦ ἐκλεχθεῖσα Παρθένος Μαριάμ, μεμνηστευμένη οὕσα μετ' ἀνδρός, διαφύγη τὴν προσοχὴν τοῦ διαβόλου καὶ οὕτω ἐκτελεσθῇ ἐν δικαιοσύνῃ ἢ τοῦ Θεοῦ θεία βουλή, διότι ὁ διάβολος μεριμνῶν καὶ προσέχων εἰς τὰς ἀμνηστεύτους παρθένους, ἢ μεμνηστευμένη θεία εὐδοκία Παρθένος Μαριάμ διέφυγε τὴν προσοχὴν τοῦ διαβόλου, καὶ οὕτως ἐξετελέσθη ἢ τοῦ Θεοῦ θεία βουλή».

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β΄

1. Ο ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ
 - α. Η ΘΕΟΜΗΤΩΡ ΕΠΙΣΚΕΠΤΕΤΑΙ ΤΗΝ ΕΛΙΣΑΒΕΤ
 - β. ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΤΗΣ ΘΕΟΜΗΤΩΡΟΣ ΕΙΣ ΝΑΖΑΡΕΤ ΕΠΙΣΚΕΨΙΣ ΑΓΓΕΛΟΥ ΕΙΣ ΤΟΝ ΙΩΣΗΦ
2. Η ΓΕΝΝΗΣΙΣ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ
3. ΤΟ ΑΕΙΠΑΡΘΕΝΟΝ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ
4. Ο ΧΑΡΑΚΤΗΡ ΚΑΙ Η ΩΡΑΙΟΤΗΣ ΤΗΣ ΘΕΟΜΗΤΩΡΟΣ
5. ΤΙ ΣΥΜΒΟΛΙΖΟΥΝ ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΑΣΤΕΡΕΣ ΠΟΥ ΦΕΡΟΥΝ ΟΙ ΕΙΚΟΝΕΣ ΤΗΣ ΘΕΟΜΗΤΩΡΟΣ
6. Η ΥΠΑΠΑΝΤΗ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ
7. Η ΥΠΟ ΤΩΝ ΜΑΓΩΝ ΠΡΟΣΚΥΝΗΣΙΣ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ
8. Η ΦΥΓΗ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ ΜΕΤΑ ΤΗΣ ΜΗΤΡΟΣ ΤΟΥ ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΙΓΥΠΤΟΝ
9. Η ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ ΕΞ ΑΙΓΥΠΤΟΥ
10. Ο ΔΩΔΕΚΑΕΤΗΣ ΙΗΣΟΥΣ ΕΙΣ ΤΑ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΑ
11. Η ΘΕΟΜΗΤΩΡ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΟΙΚΟΚΥΡΑΣ
12. Ο ΙΗΣΟΥΣ ΚΑΙ ΤΟ ΚΟΣΜΟΣΩΤΗΡΙΟΝ ΕΡΓΟΝ ΤΟΥ
 - α. ΤΟ ΘΑΥΜΑ ΕΝ ΚΑΝΑ